

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 2001 / 2544

การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม

เพื่อการสร้างอารยธรรมแห่งความรักและสันติภาพ

1. ในวาระเริ่มต้นสหัสวรรษใหม่นี้ เกิดความหวังมากยิ่งขึ้นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนจะยิ่งได้รับแรงบันดาลใจเพิ่มมากขึ้น จากความใฝ่ฝันถึงภราดรภาพสากลที่แท้จริง หากเราไม่ยึดถือความใฝ่ฝันนี้ร่วมกันแล้ว ก็ไม่มีทางที่จะสร้างหลักประกันให้เกิดสันติภาพที่มั่นคงแต่ประการใด มีสัญญาณมากมายที่แสดงว่าความเชื่อมั่นนี้ นับวันจะยิ่งหยั่งรากลึกลงในความคิดของมนุษย์ ความสำคัญของภราดรภาพนี้ มีการประกาศไว้ใน "กฎบัตร" ที่สำคัญว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และปรากฏอยู่ในสถาบันที่สำคัญระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสหประชาชาติ และการเรียกร้องภราดรภาพเช่นนี้ไม่เคยมีมาก่อนเลย ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันกระบวนการโลกาภิวัตน์ ค่อยๆ หลอมรวมเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ นั้น พวกเขายิ่งตระหนักถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ความสัมพันธ์กับพระเจ้าหนึ่งเดียว พระบิดาของมนุษย์ทุกคน จะนำมาซึ่งความสำนึกถึงภราดรภาพของมนุษย์ และการใช้ชีวิตเยี่ยงพี่น้องกันมากยิ่งขึ้น ในการเผยแสดงของพระเจ้าในองค์พระคริสตนั้น หลักการนี้ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน "ผู้ที่ไม่รัก ก็ไม่รู้จักพระเจ้า เพราะพระเจ้าคือ องค์แห่งความรัก" (1 ยน 4:8)

2. อย่างไรก็ตาม ในขณะที่เดียวกันนั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ามีเมฆหมอกหนาที่บดบังความหวังอันเจิดจ้านี้ไว้ มนุษยชาติกำลังเริ่มต้นประวัติศาสตร์บทใหม่ด้วยบาดแผลใหญ่ๆ หลายๆ ภูมิภาคยังถูกรุมเร้าด้วยความขัดแย้งที่เข้มข้น ถึงขนาดหลังโลहितกันเลยทีเดียว และต่างก็ยังคงต้องดิ้นรนด้วยความยากลำบากมากยิ่งขึ้น ที่จะรักษาสमानฉันทะระหว่างประชาชนต่างวัฒนธรรม และอารยธรรมที่อาศัยอยู่ในดินแดนเดียวกัน เราทุกคนรู้ว่าเป็นการยากเหลือเกินที่จะขจัดความแตกต่างระหว่างฝ่ายต่างๆ ในเมื่อความเกลียดชังแต่โบราณและปัญหารุนแรงที่ไม่มีทางแก้ไขได้ง่ายนั้น กลับสร้างบรรยากาศแห่งความโกรธแค้นและเพิ่มความรุนแรงขึ้น แต่สิ่งที่เป็นอันตรายต่อสันติภาพในอนาคตไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็คือ การไม่สามารถใช้ปัญญาแก้ปัญหาที่เกิดจากสภาพสังคมใหม่ๆ ในหลายๆ ประเทศ อันเป็นผลมาจากการอพยพที่เพิ่มปริมาณมากขึ้น และเกิดสถานการณ์ที่ไม่เคยมีมาก่อนที่ประชาชนต่างวัฒนธรรม และอารยธรรมต้องมาอยู่ด้วยกัน

3. ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นความเร่งด่วนที่จะเชื่อเชิญผู้ที่เชื่อในพระคริสต์ รวมทั้งชายหญิงผู้มีน้ำใจดีทุกคน ให้หันมาพิจารณาไตร่ตรองหัวข้อว่าด้วยการเสวนาระหว่างวัฒนธรรมและประเพณี การเสวนานี้เป็นวิถีทางที่จำเป็นต่อการสร้างโลกที่มนุษย์คืนดีกัน เป็นโลกที่สามารถมองไปสู่อนาคตข้างหน้าได้อย่างปลอดภัย นี่คือหัวข้อที่มีความสำคัญต่อการสร้างสันติภาพ ข้าพเจ้ายินดีที่องค์การสหประชาชาติได้เรียกร้องให้สนใจต่อความจำเป็นเร่งด่วนนี้ โดยประกาศให้ปี 2001 เป็น "ปีสากลแห่งการเสวนาระหว่างอารยธรรม"

แน่นอน ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าจะมีวิธีการง่ายๆ และเบ็ดเสร็จ ที่จะแก้ปัญหาเช่นนี้ได้ นับว่าเป็นการยากพอควรที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และทำทนายวิธีการทั้งหมดที่ได้เคยคิดกันไว้ก่อน นอกจากนั้นยังเป็นการยากที่จะประสานหลักการและคุณค่า ซึ่งดูเหมือนจะประสานกันได้เพียงนามธรรมก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้วกลับเป็นการต่อต้านการสังเคราะห์กันอย่างง่าย ๆ นอกจากนั้นในระดับลึกลงไป ยังมีข้อเรียกร้องของการปฏิบัติทางจริยธรรมของแต่ละคน ซึ่งยังไม่หลุดพ้นจากความเห็นแก่ตัวและจากข้อจำกัดของมนุษย์

แต่เพราะเหตุผลนี้เอง ข้าพเจ้าจึงเห็นประโยชน์ของการไตร่ตรองประเด็นเหล่านี้ร่วมกัน ด้วยความตั้งใจนี้ ข้าพเจ้าจึงจะขอนำเสนอแนวทางบางประการไว้ในที่นี้ พร้อมกับรับฟังว่าพระจิตของพระเจ้าจะตรัสอะไรกับพระศาสนจักร (เทียบ วว 2:7) และกับมนุษยชาติทั้งหมดในช่วงเวลาประวัติศาสตร์อันสำคัญยิ่งนี้

มนุษยชาติ และวัฒนธรรมที่หลากหลาย

4. เมื่อเราไตร่ตรองสถานการณ์ของมนุษย์ เรามักจะรู้สึกมหัศจรรย์ใจในความสลับซับซ้อน และความหลากหลายของวัฒนธรรมมนุษย์ แต่ละวัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เพราะต่างก็ผ่านวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์เฉพาะของตน และลักษณะที่เกิดขึ้นนั้นทำให้วัฒนธรรมมีโครงสร้างเป็นเอกลักษณ์ของตน เป็นของแท้ดั้งเดิม และมีองค์ประกอบแบบองค์รวม วัฒนธรรมเป็นรูปแบบการแสดงออกของมนุษย์ตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ทั้งของมนุษย์แต่ละคน และกลุ่มคณะทางสังคม มนุษย์ถูกขับเคลื่อนด้วยสติปัญญาและเจตจำนงของตนอย่างไม่หยุดยั้งที่จะ "บำรุงส่งเสริมสิ่งที่ดีตามธรรมชาติ และคุณค่าต่างๆ" [1] เพื่อประสานความรู้พื้นฐานของตนเกี่ยวกับทุกมิติชีวิตให้เข้ากับการสังเคราะห์วัฒนธรรมในระดับที่สูงขึ้น และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตทางสังคมและการเมือง ความมั่นคง และการพัฒนาเศรษฐกิจ และเพื่อส่งเสริมคุณค่าและบรรณณะการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในด้านศาสนา ซึ่งช่วยให้ชีวิตของมนุษย์แต่ละคนและชุมชนพัฒนาไปในวิถีทางที่เป็นมนุษย์อย่างแท้จริง [2]

5. วัฒนธรรมหนึ่งๆ มักจะมีองค์ประกอบที่มั่นคงและยืนยง ทั้งยังมีองค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงและไม่ถาวร ในการพิจารณาวัฒนธรรมหนึ่งๆ นั้น ในเบื้องต้นเราจะประหลาดใจทันที เพราะพบมิติต่างๆ ที่ทำให้วัฒนธรรมนั้นแตกต่างจากวัฒนธรรมของเราเอง มิติเหล่านี้ทำให้แต่ละวัฒนธรรมมีภาพลักษณ์ของตน อันเป็นการผสมผสานองค์ประกอบที่แตกต่างเข้าด้วยกัน โดยส่วนใหญ่แล้ววัฒนธรรมจะพัฒนาขึ้นในสถานที่หนึ่งๆ ตามองค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และชาติพันธุ์ ซึ่งหลอมรวมกันในลักษณะที่ตั้งเดิมและเฉพาะตน "ลักษณะเฉพาะ" ของแต่ละวัฒนธรรมจะสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนไม่มากก็น้อยในตัวมนุษย์แต่ละคนซึ่งยึดถือวัฒนธรรมนั้นๆ ตามกระบวนการต่อเนื่องที่มนุษย์แต่ละคนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมของตน และต่อจากนั้นเขาก็มีส่วนหล่อหลอม วัฒนธรรมนั้นบ้างตามความสามารถและสติปัญญาของแต่ละคนที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม *มนุษย์แต่ละคนจำเป็นต้องดำเนินชีวิตในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง* ซึ่งเป็นดังอากาศที่เขาหายใจเข้าออก มนุษย์มีวัฒนธรรมตามที่เขาได้รับการหล่อหลอมจากครอบครัวและกลุ่มสังคมรอบตัวเขา จากการศึกษาและอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมของตนที่แตกต่างกันมากมาย และจากความสัมพันธ์ที่พวกเขาติดต่อสถานที่ที่เขาดำรงชีวิตอยู่ ณ ที่นี้ ไม่เกี่ยวกับการกำหนดวิถีชีวิต แต่เป็นความเป็นเหตุเป็นผลกันระหว่างความเข้มแข็งของสภาพแวดล้อมของแต่ละคนกับเสรีภาพของมนุษย์

การพัฒนามนุษย์และการเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม

6. ในข้อเท็จจริงนั้น ความต้องการที่จะยึดเอาวัฒนธรรมของตนเป็นองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างของบุคลิกตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกของชีวิตนั้น ถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ระดับสากล ซึ่งมีความสำคัญเกินที่จะประมาณได้ หากมนุษย์ปราศจากรากฐานมั่นคงใน "เนื้อดิน" เฉพาะของตนแล้ว พวกเขาแต่ละคนก็จะเสี่ยงต่อการตกอยู่ใต้อำนาจของยุคที่ย่อมแพ้อาการกระตุ้นแห่งความขัดแย้งซึ่งอาจทำให้การพัฒนาที่สง่างามและมีดุลยภาพเสียไปได้ *มนุษย์มีความสำนึกในความเป็นชนชาติของตน* บนฐานแห่งความสัมพันธ์ที่จะเป็นกับ "รากเหง้า" ของตน คือ ในระดับครอบครัว ดินแดนที่อยู่อาศัย สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมักจะถือกันเป็นภาพลักษณ์ "ของชาติ" ที่จะมีมากน้อยต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ พระบุตรของพระเจ้าเอง พระองค์เองทรงบังเกิดเป็นมนุษย์อยู่ในประเทศอยู่ในครอบครัว เช่นเดียวกันกับมนุษย์ทั้งหลาย พระองค์ยังคงเป็นเยชูแห่งนาซาเร็ธ เป็นชาวนาซาเร็ธเสมอ (เทียบ *มก 10:47; ลก 18:37; ยน 1:45; 19:19*) นี่คือการกระบวนการตามธรรมชาติซึ่งมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างพลังทางสังคมวิทยาและจิตวิทยา ที่มักจะส่งผลในแง่บวกและสร้างสรรค์ความรักประเทศชาติของตน จึงเป็น *คุณค่าที่ต้องส่งเสริม*

โดยไม่มีความคิดคับแคบ แต่ต้องมีความรักต่อครอบครัวมนุษยชาติ [3] และมีความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชนชาติกลับกลายเป็นการหลงชื่นชมในชาติตนเอง ปฏิเสธความหลากหลายและแปรเปลี่ยนเป็นลัทธิชาตินิยม การแบ่งแยกเชื้อชาติ และการเกลียดชังชนต่างเชื้อชาติ

7. ดังนั้น แม้จะเป็นเรื่องสำคัญที่เราจะถือว่าวัฒนธรรมของตนเองมีคุณค่าก็ตาม แต่จำเป็นที่จะต้องรับรู้ด้วยว่า ทุกๆ วัฒนธรรมก็มีข้อจำกัดของตนตามสภาพความเป็นจริงของมนุษย์ และของประวัติศาสตร์ หากจะป้องกันมิให้เกิดความคิดที่ถือว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมใด วัฒนธรรมหนึ่งจนกลายเป็นการแยกตัวนั้น วิธีแก้ที่มีผลก็คือ การเรียนรู้จักวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างชัดเจน และปราศจากอคติใดๆ ยิ่งกว่านั้นเมื่อศึกษาวัฒนธรรมอย่างรอบคอบและถูกต้องแล้ว เรา จะพบว่าได้เปลือกนอกวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันนั้น มักจะมีองค์ประกอบที่สำคัญร่วมกัน เราสามารถค้นพบองค์ประกอบร่วมนี้ได้ในทุกช่วงประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมและอารยธรรม เมื่อพระศาสนจักรมองดูพระคริสตเจ้า ผู้ทรงเผยแสดงมนุษย์ให้มนุษย์เองได้เห็น [4] และ พิจารณาประสบการณ์ของตนจากประวัติศาสตร์สองพันปีแล้ว พระศาสนจักรก็มั่นใจว่า "ภายใต้ เปลือกการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนั้น ยังมีอะไรอีกมากมายที่ยังไม่เปลี่ยนแปลง" [5] ความต่อเนื่อง นี้อยู่บนพื้นฐานลักษณะสากลที่สำคัญของแผนการของพระเจ้าสำหรับมนุษยชาติ

ดังนั้น เราจึงควรเข้าใจความหลากหลายของวัฒนธรรมในขอบเขตที่กว้างขึ้น คือความเป็น เอกภาพของมนุษยชาติ ในทางปฏิบัติเอกภาพนี้เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์และสภาพความจริง ในยุคแรกๆ ซึ่งด้วยข้อมูลนี้เราจึงจะสามารถเข้าใจความหมายลึกซึ้งของความหลากหลายทาง วัฒนธรรมได้ ที่จริง เพียงแค่การมององค์ประกอบทั้งในส่วนของเอกภาพและองค์ประกอบของ ความหลากหลาย เราก็สามารถเข้าใจ และตีความสังเคราะห์ทั้งครบของวัฒนธรรมมนุษย์แต่ละ วัฒนธรรมได้ [6]

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการเคารพซึ่งกันและกัน

8. ในอดีต ความแตกต่างทางวัฒนธรรมมักจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างประชาชาติ และเป็นสาเหตุของความขัดแย้งและสงคราม น่าเสียใจที่แม้ในปัจจุบันเราก็ยังพบสัญญาณเตือน ให้เห็น การอ้างสิทธิที่วัฒนธรรมหนึ่งๆ กระทำต่ออีกวัฒนธรรมหนึ่งๆ อย่างก้าวร้าว ซึ่งมีเพิ่ม มาก ขึ้นทุกวันในส่วนต่างๆ ของโลก ในระยะยาว สถานการณ์นี้อาจนำไปสู่ความตึงเครียดและความ ขัดแย้งที่ก่อให้เกิดหายนะได้ อย่างน้อย สถานการณ์เช่นนี้ก็ทำให้ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และ วัฒนธรรมต้องประสบกับความยากลำบาก ในการอาศัยอยู่ในสังคมที่มีวัฒนธรรมของชนส่วนมาก

ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมของตน และทำให้เสี่ยงต่อการเกิดความคิดและการกระทำที่เป็นอริและแบ่งแยกเชื้อชาติ ในสถานการณ์เช่นนี้ ประชาชนผู้มีน้ำใจดีจำเป็นจะต้องพิจารณาแนวคิดทางจริยธรรมพื้นฐาน ที่เป็นคุณลักษณะของประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน วัฒนธรรมก็แตกต่างกันด้วยกับมนุษย์ผู้สร้างวัฒนธรรมนั้นๆ คือมี "ความรู้สึกกลับของสิ่งที่ชั่วร้าย" ทำงานในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ (เทียบ 1 ธส 2:7) และวัฒนธรรมก็ต้องการการชำระให้บริสุทธิ์และได้รับความรอดด้วยลักษณะแท้จริงของวัฒนธรรมมนุษย์แต่ละวัฒนธรรม และความมีเหตุผลของพฤติกรรมพื้นฐาน ทั้งความชอบธรรมทางศีลธรรมของวัฒนธรรมนั้นๆ ไม่มากก็น้อย เราจะวัดได้จากการที่วัฒนธรรมนั้นอุทิศตนต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ และสามารถที่จะส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ ในทุกระดับและทุกสถานการณ์

9. การคลั่งไคล้เอกลักษณ์ถึงขั้นรุนแรง ซึ่งจะทำให้วัฒนธรรมต่อต้านอิทธิพลใดๆ จากภายนอกที่อาจเป็นประโยชน์นับว่าน่าเป็นห่วงอยู่ แต่ที่เป็นอันตรายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็คือ การตกเป็นทาสทางวัฒนธรรมหรืออย่างน้อยเป็นทาสขององค์ประกอบที่สำคัญบางประการของวัฒนธรรม ตามรูปแบบวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตก การปลื้มตัวออกจากต้นกำเนิดของคริสต์ศาสนาของตน ทำให้รูปแบบทางวัฒนธรรมเหล่านี้มักจะได้รับอิทธิพลจากแนวทางชีวิตที่เน้นเรื่องฝ่ายโลกและไม่นับถือพระเจ้า และด้วยรูปแบบปัจเจกนิยมอย่างโจ่งแจ้งเป็นประการสำคัญ นี่คือการปรากฏการณ์ส่วนใหญ่ที่ได้รับการค้าจุนโดยสื่อมวลชนอันทรงพลัง ซึ่งมุ่งที่จะเผยแพร่วิถีชีวิต แผนการทางสังคมและเศรษฐกิจ และเมื่อวิเคราะห์ถึงที่สุดแล้วเราพบว่าในโลกทัศน์รวมซึ่งทำลายวัฒนธรรมและอารยธรรมที่น่ายกย่องอื่นๆ จากภายในวัฒนธรรมเอง รูปแบบวัฒนธรรมตะวันตกมักจะมีเสน่ห์ชวนให้หลงใหล เพราะมีพื้นฐานที่น่าตื่นตาตื่นใจจากวิทยาศาสตร์และวิชาการ แต่ก็น่าเสียดายที่มีหลักฐานสนับสนุนเพิ่มมากขึ้นทุกวันว่า วัฒนธรรมตะวันตกเหล่านี้ลดคุณค่าของมนุษย์ ชีวิตจิต และศีลธรรมลงอย่างมาก วัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดรูปแบบเช่นนี้ เราสังเกตได้ว่ามันเป็นความพยายามที่มีอันตรายที่สัญญาจะนำความดีให้มนุษยชาติโดยขจัดพระเป็นเจ้าองค์ความดีสูงสุด กระนั้นก็ดี สังคายนาวาติกันที่สองได้เตือนไว้ว่า "หากปราศจากพระเจ้าผู้สร้างแล้วไซ้ สิ่งสร้างทั้งมวลก็จะมีไม่ได้" [7] วัฒนธรรมที่ไม่นับถือพระเจ้านั้นจะสูญเสียจิตวิญญาณของตน หลงทาง และกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งความตาย มีตัวอย่างเหตุการณ์น่าเศร้าที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ยี่สิบให้เห็นมากมาย และยังคงมีให้เห็นในปัจจุบัน ในลัทธิที่ถือว่า ไม่มีความจริงในศาสนาหรือในทางจริยธรรมที่มีอยู่ในบางแวดวงที่มีชื่อเสียงในโลกตะวันตก

การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม

10. มนุษย์แต่ละคนบรรลุวุฒิภาวะโดยการเปิดใจกว้างรับผู้อื่นและด้วยการให้ตัวเองแก่ผู้อื่นอย่างใจกว้าง วัฒนธรรมเองก็เช่นกัน มนุษย์เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมเพื่อให้รับใช้ตน วัฒนธรรมจึงต้องมีการเสริมสร้างให้สมบูรณ์ด้วยการเสวนา และด้วยความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันบนพื้นฐานเอกภาพดั้งเดิมของครอบครัวมนุษยชาติ เพราะครอบครัวมนุษยชาติมาจากพระหัตถ์ของพระเจ้า ผู้ทรง "สร้างมนุษย์ทุกชาติจากสายโลหิตเดียวกัน" (กจ 17:26)

ในแง่นี้ การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหัวข้อของสารวันสันติสากล สำหรับปีนี้นั้น เป็นความต้องการที่แท้จริงสำหรับธรรมชาติมนุษย์เอง และของวัฒนธรรมด้วย เป็นการเสวนาที่คุ้มครองเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นการแสดงออกทางประวัติศาสตร์อย่างสร้างสรรค์ของเอกภาพของครอบครัวมนุษยชาติ และส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างมนุษย์ แนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากการเผยแสดงของคริสต์ศาสนา และแบบอย่างอันประเสริฐของพระเจ้าผู้ทรงเป็นพระตรีเอกภาพ (เทียบ ยน 17:11, 21) นั้น ไม่เคยหมายถึงความเหมือนกันแบบไม่มีชีวิตชีวา หรือการผสมผสานเข้ากันโดยการบังคับขึ้นใจ หรือโดยการถูกกลืน แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงการพบกันของรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งเป็นเครื่องหมายของความร่ำรวยและคำสัญญาของความเจริญก้าวหน้า

การเสวนานำไปสู่การยอมรับความหลากหลาย การเปิดใจต่อการยอมรับซึ่งกันและกัน และการร่วมมือกันอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นความต้องการของกระแสเรียกพื้นฐานของครอบครัวมนุษยชาติ ให้มุ่งไปสู่ความเป็นเอกภาพ ในทำนองนี้ การเสวนาจึงเป็นวิธีการพิเศษสำหรับสร้างอารยธรรมแห่งความรักและสันติภาพ ที่สมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ผู้นำเคารพนับถือซึ่งดำรงตำแหน่งก่อนหน้าข้าพเจ้า ได้ทรงระบุไว้ว่าเป็นอุดมคติที่ให้แรงบันดาลใจต่อวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม สังคมการเมือง และเศรษฐกิจในยุคสมัยของเรา ในช่วงเริ่มเข้าสู่สหัสวรรษที่สามนี้ นับว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอ วิถีทางแห่งการเสวนา อีกครั้งหนึ่งให้แก่โลกที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและความรุนแรง โลกที่บางครั้งสิ้นหวัง และไม่สามารถเห็นเครื่องหมายแห่งความหวังและสันติภาพ

โอกาส และความเสี่ยงของการสื่อสารระดับโลก

11. การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมเป็นเรื่องจำเป็นมากเป็นพิเศษในทุกวันนี้ เพราะผลกระทบของเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ที่มีต่อชีวิตของมนุษย์แต่ละคนและประชาชาติด้วยยุคสมัยของเราเป็นยุคสมัยของการสื่อสารระดับโลก ซึ่งหล่อหลอมสังคมตามแนวรูปแบบ

วัฒนธรรมใหม่ๆ ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบในอดีตไม่มากนักน้อย อย่างน้อยในหลักการก็คือข่าวสาร ข้อมูลที่ตรงและทันต่อเหตุการณ์สำหรับทุกคนในทุกส่วนของโลก

การเผยแพร่ภาพและเสียงอย่างเสรีในระดับโลก ไม่เพียงแต่กำลังเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประชาชาติเท่านั้น แต่ยังทำให้ความเข้าใจของเราต่อโลกเปลี่ยนแปลงไปด้วย การสื่อสารเปิดโอกาสมากมายที่คิดไม่ถึงกันมาก่อนจนกระทั่งปัจจุบัน แต่การสื่อสารก็มีมิติด้านลบและอันตรายบางประการด้วย ข้อเท็จจริงที่ว่าบางประเทศผูกขาด "อุตสาหกรรม" ทางวัฒนธรรมเหล่านี้ และกระจายผลิตภัณฑ์ของตนไปสู่สาธารณชนยิ่งที่ยิ่งมากขึ้น ทั่วทุกมุมโลกนั้น อาจเป็นปัจจัยทรงพลังในการทำลายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้ ผลิตภัณฑ์เหล่านี้สื่อความหมายและถ่ายทอดระบบค่านิยมต่างๆ ที่ซ่อนเร้นอยู่ และสามารถนำไปสู่ลิดรอน และการสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของผู้ที่รับผลิตภัณฑ์เหล่านี้

การทำลายของการอพยพ

12. รูปแบบและวัฒนธรรมการเสวนามีความสำคัญเป็นพิเศษเมื่อเราพิจารณา ปัญหาการอพยพซึ่งเป็นประเด็นที่สลับซับซ้อน และเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่สำคัญในยุคสมัยของเรา การเคลื่อนย้ายของประชาชนจำนวนมากจากส่วนหนึ่งของโลก ไปยังอีกส่วนหนึ่งมักจะก่อให้เกิดเรื่องราวอันน่าสะพรึงกลัวขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และเกิดการผสมผสานของประเพณีและวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งประเทศบ้านเกิดของผู้อพยพ และประเทศที่ผู้อพยพเหล่านั้นย้ายมาตั้งหลักแหล่ง การที่ผู้อพยพได้รับการต้อนรับจากประเทศที่รับผู้อพยพเหล่านั้นแบบไหน และพวกเขาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดีเพียงใด เป็นตัวบ่งชี้ว่าการเสวนาระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ เกิดผลมากน้อยเพียงใดด้วย

ทุกวันนี้มีการพูดถึงเรื่องการประสานวัฒนธรรมกันมาก และก็ไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่จะกล่าวในรายละเอียดว่า จะให้หลักประกันอย่างดีที่สุดต่อสิทธิและหน้าที่ของทั้งผู้ที่ให้การต้อนรับและผู้ที่ได้รับการต้อนรับอย่างสมคูล และเสมอภาคกันได้ดีที่สุดได้อย่างไร ในประวัติศาสตร์ การอพยพมักเกิดขึ้นได้หลายกรณี และส่งผลที่แตกต่างกันอย่างมาก ในหลายๆ อารยธรรม การอพยพนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า และความมั่งคั่ง ส่วนในกรณีอื่นๆ ประชาชนท้องถิ่นและผู้อพยพยังคงไม่เกี่ยวข้องกันทางวัฒนธรรม แต่ก็แสดงให้เห็นว่าพวกเขาสามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้ โดยเคารพซึ่งกันและกัน และยอมรับหรือผ่อนปรนความแตกต่างทางขนบธรรมเนียมได้ แต่ก็น่าเสียดายที่ยังคงมีสถานการณ์ยุ่งยากเกี่ยวกับการประสานวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ยังไม่ได้รับการแก้ไขเลย

และความตึงเครียดที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นี้ก็มักจะเป็นสาเหตุทำให้ความขัดแย้งระเบิดขึ้นเป็นระยะๆ

13. ในสถานการณ์ที่สลับซับซ้อนเช่นนี้ ไม่มีสูตร "มหัศจรรย์" แต่อย่างใด แต่เราก็ต้องค้นหาหลักจริยธรรมพื้นฐานบางประการไว้ เพื่อเป็นหลักอ้างอิง ประการแรก เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องจดจำหลักการที่ว่า *ผู้อพยพจะต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพเพราะศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ละคน* ในการควบคุมการหลั่งไหลของผู้อพยพนั้น จะต้องพิจารณาอย่างถูกต้องโดยคำนึงถึงความดีส่วนรวมและต้องไม่ลืมหลักการนี้ สิ่งที่ทำหายก็คือ การผสมผสานการต้อนรับที่มนุษย์แต่ละคนสมควรได้รับ โดยเฉพาะในยามจำเป็น เข้ากับการคำนึงถึงสิ่งที่จำเป็นต่อประชาชนท้องถิ่นและผู้ที่มาใหม่ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและสันติ หลักปฏิบัติทางวัฒนธรรมที่ผู้อพยพนำมาพร้อมกับตน ควรได้รับการเคารพและยอมรับ トラบเท่าที่หลักปฏิบัติดังกล่าวไม่ขัดต่อคุณค่าจริยธรรมสากลที่มีอยู่ในกฎธรรมชาติ หรือสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์

การเคารพวัฒนธรรม และ "คุณลักษณะทางวัฒนธรรม" ของแต่ละภูมิภาค

14. ยิ่งเป็นการยากกว่าอีกที่จะกำหนดขอบเขตให้ผู้อพยพมีสิทธิได้รับการรับรองทางกฎหมายในเรื่องขนบธรรมเนียมเฉพาะของวัฒนธรรมของเขา ซึ่งอาจจะเข้ากับขนบธรรมเนียมของประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหานี้ด้วยบรรยากาศของการเปิดใจอย่างแท้จริง *จำต้องมีการประเมินที่ตรงกับความจริงถึงความดีของส่วนรวม* ในช่วงเวลาและสถานที่ที่เฉพาะเจาะจงของประวัติศาสตร์รวมทั้งในบริบททางสังคมด้วย โดยส่วนใหญ่ก็แล้วแต่ว่าประชาชนจะเปิดจิตเปิดใจสามารถประสานความเป็นห่วงเป็นใยถึงลักษณะเฉพาะให้เข้ากับความเต็มใจที่จะทำการเสวนาโดยไม่ยอมตกอยู่ในความไม่เฝ้าต่อคุณค่าต่างๆ

ในอีกด้านหนึ่ง ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ข้างต้นว่า เราไม่อาจมองข้ามความสามารถของวัฒนธรรมของภูมิภาคที่มีเอกลักษณ์ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงแรกของชีวิตที่สลับซับซ้อนในตัวผู้ที่ถือกำเนิดมาในวัฒนธรรมนั้นๆ ตามทัศนะวิธีทางที่มีเหตุผลสำหรับการก้าวไปข้างหน้า คือการสร้างหลักประกันให้เกิด "คุณภาพทางวัฒนธรรม" ในแต่ละภูมิภาค โดยการอ้างอิงถึงวัฒนธรรมซึ่งให้ลักษณะอย่างเด่นชัดกับการพัฒนาคุณภาพทางวัฒนธรรมนั้น แม้ในขณะที่กำลังต้อนรับชนกลุ่มน้อยและเคารพสิทธิขั้นพื้นฐานของพวกเขา คุณภาพนี้ก็จะช่วยทำให้เกิดการดำรงอยู่และพัฒนาการของ "ลักษณะทางวัฒนธรรม" ที่เป็นเฉพาะของตนได้อย่าง

ต่อเนื่อง ซึ่งข้าพเจ้าหมายถึงมรดกพื้นฐานของภาษา ประเพณี และคุณค่า ซึ่งเป็นส่วนที่แยกไม่ออกจากประวัติศาสตร์ของชาติและเอกลักษณ์แห่งชาติตน

15. กระนั้นก็ดีเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ความต้องการสร้างหลักประกันให้เกิดคุณภาพของลักษณะทางวัฒนธรรมภูมิภาคไม่อาจดำเนินการได้ด้วยมาตรการทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เพราะจะพิสูจน์ได้ว่ามาตรการเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพ นอกเสียจากว่าจะอยู่บนพื้นฐานของลักษณะทางคุณค่าของประชากร มาตรการเหล่านี้ยังอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากวัฒนธรรมต้องสูญเสียความสามารถในการให้แรงบันดาลใจประชาชาติและภูมิภาค ซึ่งจะทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นเพียงแค่มรดกเพื่อเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์หรือเป็นอนุสรณ์งานศิลปะหรือวรรณกรรมไปเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ หากวัฒนธรรมยังคงมีชีวิตชีวาอย่างแท้จริง ก็ไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะสูญหายไป ไม่มีกฎหมายใดๆ ที่จะสามารถทำให้วัฒนธรรมมีชีวิตชีวาขึ้นมาได้หากมันได้ตายไปจากหัวใจของประชาชนเสียแล้ว ในการเสวนาระหว่างวัฒนธรรม เราไม่อาจห้ามมิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพยายามยื่นเสนอคุณค่าซึ่งตนเชื่อให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง ตราบเท่าที่กระทำด้วยความเคารพต่อเสรีภาพและมโนธรรมของประชาชน "ความจริงจะบังค้ำ เพราะความจริงนั่นเองมีพลังซึ่งซึมซาบเข้าไปในจิตใจทั้งอย่างนุ่มนวลและทรงพลัง" [8]

การรับรู้คุณค่าร่วม

16. การเสวนาระหว่างวัฒนธรรม ซึ่งเป็นวิธีการอันทรงคุณค่าในการสร้างอารยธรรมแห่งความรักนั้น อยู่บนพื้นฐานของการรับรู้ว่ามีคุณค่าที่เป็นลักษณะร่วมของทุกวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมเหล่านี้หยั่งรากอยู่ในธรรมชาติความเป็นมนุษย์ คุณค่าเหล่านี้แสดงให้เห็นคุณลักษณะที่แท้จริงและเป็นเอกลักษณ์มากที่สุดของมนุษยชาติ เราจะต้องปลดปล่อยอคติทางอุดมการณ์และผลประโยชน์ที่เห็นแก่ตัวของเรา และจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนสำนึกถึงคุณค่าร่วมนี้ เพื่อจะได้หล่อเลี้ยงบำรุง "เนื้อดิน" ทางวัฒนธรรมสากลที่เป็นเนื้อแท้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสวนาที่เกิดผลและสร้างสรรค์ ศาสนาต่างๆ ก็เช่นกัน มีความสามารถและจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้อย่างมุ่งมั่น การพบปะกับผู้แทนศาสนาอื่นๆ หลายครั้ง ซึ่งข้าพเจ้ายังคิดถึงการประชุมที่เมืองอัลซีซีในปี 1986 และที่ลานมหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ในปี 1999 เป็นพิเศษนั้น ทำให้ข้าพเจ้ายิ่งมั่นใจว่าการเปิดใจกว้างของผู้ที่นับถือศาสนาต่างๆ ทุกฝ่ายมีส่วนสำคัญในการสร้างสันติภาพ และความดีส่วนรวมของครอบครัวมนุษยชาติ

คุณค่าของสมานฉันท์

17. เมื่อต้องเผชิญกับความไม่เสมอภาคในโลกมากขึ้นทุกวัน *คุณค่าหลัก* ที่ต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นในวงกว้างมากยิ่งขึ้น ขึ้นนั้น คือ *ความสมานฉันท์* ความเป็นสังคมขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์พื้นฐานที่ประชาชนสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในวงกว้างมากขึ้น จากครอบครัวไปสู่ประชาสังคมโดยรวม และประชาคมระดับชาติ ในทำนองเดียวกัน รัฐต่างๆ ก็ไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากจะต้องติดต่อกันสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สภาพความเป็นจริงของการพึ่งพิงอิงกันในระดับโลกในปัจจุบัน ทำให้สามารถตระหนักถึงขนาดรวมของครอบครัวมนุษยชาติทั้งหมดได้ง่ายขึ้น และทำให้ประชาชนที่มีความคิดทั้งหลายสามารถชื่นชมคุณธรรมแห่งความสมานฉันท์ได้มากขึ้น

ในขณะเดียวกัน ก็จำเป็นจะต้องชี้ให้เห็นด้วยว่าการพึ่งพิงอิงกันที่เพิ่มมากขึ้นนี้ ทำให้เห็นความไม่เสมอภาคมากมาย เช่น ช่องว่างระหว่างประเทศที่ร่ำรวยและยากจน ความไม่เสมอภาคทางสังคมในแต่ละประเทศ ระหว่างผู้ที่มั่งคั่งและผู้ที่ถูกละเมิดศักดิ์ศรี เพราะพวกเขาขาดปัจจัยขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การเสื่อมโทรมของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่ถูกกระตุ้นและเร่งให้รุนแรงขึ้น เพราะการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่รับผิดชอบ ความไม่เสมอภาคและความไม่สมดุลทางสังคมเหล่านี้ เลวร้ายมากยิ่งขึ้นในบางพื้นที่ และประเทศที่ยากจนมากที่สุดบางประเทศมาถึงจุดเสื่อมโทรมจนไม่อาจแก้ไขให้หวนกลับคืนดังเดิมได้ ด้วยเหตุนี้ *การส่งเสริมความยุติธรรม* จึงเป็นหัวใจของวัฒนธรรมแห่งความสมานฉันท์ที่แท้จริง เรื่องนี้มีใช้เพียงแต่การให้ส่วนเกินของตนแก่ผู้ที่ต้องการเท่านั้น แต่ยังหมายถึง "การช่วยประชาชาติทั้งหมดที่ในปัจจุบันถูกกีดกันและถูกขับออกไปอยู่ชายขอบ ให้เข้ามาในแวดวงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและพัฒนามนุษย์ หากจะให้สิ่งนี้เกิดขึ้น ไม่เป็นการเพียงพอที่จะรอดอ้างชักจูงด้วยปัจจัยส่วนเกิน ซึ่งตามความจริงแล้วโลกของเราผลิตได้อย่างมากมายอยู่แล้ว แต่เหนือสิ่งอื่นใดเราต้องเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต เปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและการบริโภค ทั้งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจที่กำกับสังคมอยู่ในปัจจุบัน" [9]

คุณค่าของสันติภาพ

18. วัฒนธรรมแห่งความสมานฉันท์เกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับ *คุณค่าของสันติภาพ* ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของทุกสังคม และชีวิตของชาติและนานาชาติ อย่างไรก็ตาม บนเส้นทาง การส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชาตินั้น ยังคงมีสิ่งท้าทายมากมายซึ่งโลกต้องเผชิญ ทำให้มนุษย์แต่ละคนต้องเลือกอย่างไม่อาจเลื่อนให้ช้าไปได้ ปริมาณอาวุธที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ ในขณะที่การปฏิบัติตามพันธกรณีการไม่แพร่อาวุธนิวเคลียร์เกิดความชะงักงัน ทำให้เสี่ยงที่จะเกิด

การสนับสนุนและการขยายตัวของวัฒนธรรมการแข่งขันและความขัดแย้ง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับรัฐเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับองค์กรที่ไม่ใช่สถาบัน เช่น กลุ่มทหารนอกแบบและองค์กรผู้ก่อการร้ายต่างๆ

แม้ในปัจจุบัน โลกยังคงต้องจัดการกับผลของสงครามต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งผลอันโหดร้ายที่เกิดจากกับระเบิด และการใช้อาวุธเคมีและชีวภาพอันน่าสะพรึงกลัว เราจะพูดอะไรได้บ้างเกี่ยวกับอันตรายจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ สงครามกลางเมืองภายในบางประเทศ และความรุนแรงที่เกิดขึ้นทั่วไป ซึ่งดูเหมือนว่าองค์กรระหว่างประเทศและรัฐบาลของประเทศต่างๆ จะไร้ความสามารถในการจัดการได้ เมื่อต้องเผชิญกับการคุกคามดังกล่าว เราแต่ละคนจะต้องตระหนักถึงหน้าที่ทางศีลธรรมในการดำเนินการให้ทันเวลาอย่างเป็นทางการเพื่อส่งเสริมสันติภาพและความเข้าใจระหว่างประชาชาติ

คุณค่าชีวิต

19. การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมที่แท้จริง นอกจากจะต้องตระหนักถึงการเคารพซึ่งกันและกันแล้ว ต้องไม่ลืมส่งเสริมความสำนึกที่แจ่มชัดเกี่ยวกับ*คุณค่าชีวิต* เราไม่อาจถือว่าชีวิตมนุษย์เป็นวัตถุที่เราสามารถทำอะไรก็ได้ตามที่เราชอบ แต่ต้องถือว่าเป็นของจริงทางโลกที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด และไม่อาจล่วงละเมิดได้ จะไม่มีสันติภาพหากความดีพื้นฐานที่สุดนี้ไม่ได้รับการคุ้มครอง เป็นไปไม่ได้ที่จะเรียกร้องสันติภาพแต่เหยียดหยามชีวิต ยุคสมัยของเรามีตัวอย่างความใจกว้างและการอุทิศตนเพื่อรับใช้ชีวิต แต่ยังมีภาพอันน่าสลดของคณับร้อยล้านทั้งชายและหญิง ที่ความโหดร้ายและความเพิกเฉยทำให้พวกเขาในอนาคตที่เจ็บปวดและค่อนข้างมีดมน ข้าพเจ้าหมายถึงวงจรอุบาทว์แห่งความตาย ซึ่งรวมการฆาตกรรม การฆ่าตัวตาย การทำแท้ง การรุกราน รวมทั้งการทำให้พิการ การทารุณทางกายภาพและจิตใจ การบังคับอย่างไม่ยุติธรรมในรูปแบบต่างๆ การคุมขังโดยพลการ การหวนกลับไปใช้โทษประหารชีวิตโดยไม่จำเป็น การเนรเทศ การเป็นทาส การค้าประเวณี การค้าผู้หญิงและเด็ก นอกจากนี้ที่กล่าวมาข้างต้นนี้แล้ว เรายังต้องเพิ่มพันธวิศวรรรมศาสตร์ที่ขาดความรับผิดชอบ เช่น การโคลนนิ่ง และการใช้ตัวอ่อนมนุษย์เพื่อการวิจัย ซึ่งมักอ้างอย่างไม่ชอบธรรมถึงเสรีภาพ ความก้าวหน้าทางวัฒนธรรม และความเจริญของมนุษยชาติ เมื่อสมาชิกที่อ่อนแอและเปราะบางที่สุดของสังคมต้องตกเป็นเหยื่อของความโหดร้ายดังกล่าว ความคิดในเรื่องครอบครัวมนุษยชาติที่สร้างอยู่บนคุณค่าของตัวบุคคลมนุษย์ ความไว้วางใจ การเคารพกัน และการสนับสนุนซึ่งกันและกันก็จะเสื่อมถอยลงอย่างน่าอันตราย อารยธรรมที่อยู่

บนพื้นฐานของความรักและสันติภาพจะต้องคัดค้านการทดลองเหล่านี้ ซึ่งไม่เหมาะสมกับมนุษย์
เลย

คุณค่าการศึกษา

20. เพื่อจะสร้างอารยธรรมแห่งความรักนั้น การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมจะต้องมุ่งจัด
ความเห็นแก่ตัวทางเชื้อชาติให้หมดสิ้นไป และช่วยให้มนุษย์สามารถประสานการเคารพเอกลักษณ์
ของตนกับความเข้าใจในเอกลักษณ์ของผู้อื่น และการเคารพต่อความหลากหลาย สิ่งที่เป็นพื้นฐาน
ของเรื่องนี้เป็น *ความรับผิดชอบของการศึกษา* การศึกษาจะต้องช่วยให้นักเรียนสำนึกในรากที่มา
ของตนเอง และให้หลักอ้างอิงที่ช่วยพวกเขาให้สามารถกำหนดสถานะของตนในโลก ในเวลา
เดียวกัน การศึกษามีพันธกิจในการสอนให้นักเรียนรู้จักเคารพวัฒนธรรมอื่น เราจำเป็นจะต้อง
มองข้ามประสบการณ์โดยตรงของเราเอง และยอมรับความแตกต่างเพื่อค้นพบความร่ำรวยใน
ประวัติศาสตร์ของประชาชาติอื่นๆ และในคุณค่าของพวกเขาด้วย

ความรู้ในวัฒนธรรมอื่นที่ได้รับมาด้วยความคิดเชิงวิเคราะห์อย่างเหมาะสม และภายใน
กรอบจริยธรรมที่มั่นคง จะช่วยให้เราตระหนักในคุณค่าและข้อจำกัดของวัฒนธรรมของเราอย่าง
ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และในเวลาเดียวกันก็แสดงให้เห็นมรดกร่วมของมนุษยชาติทั้งหมด อาศัยการ
ขยายขอบความคิดให้กว้างขวางขึ้นนี้แหละ *การศึกษาจึงมีบทบาทพิเศษในการสร้างโลกที่เป็น
เอกภาพและสันติสุขมากยิ่งขึ้น* การศึกษาสามารถช่วยยืนยันว่า ลัทธิมนุษยนิยมที่ครบถ้วนย่อม
เปิดตนเองต่อมิติของชีวิตทางจริยธรรมและศาสนา ซึ่งให้ความสำคัญที่เราจะต้องเข้าใจและให้
คุณค่าแก่วัฒนธรรมอื่นๆ และแก่คุณค่าฝ่ายจิตที่อยู่ในวัฒนธรรมเหล่านั้น

การให้อภัยและการคืนดีกัน

21. ในระหว่างปีปีติมหาการุญ ซึ่งเป็นวาระสองพันปีหลังการบังเกิดของพระเยซูเจ้า
พระศาสนจักรมีประสบการณ์อันทรงพลังเกี่ยวกับ *เสียงเรียกร้องที่ท้าทายให้หันมาคืนดีกัน* เสียง
เรียกร้องนี้มีความสำคัญในบริบทการเสวนาระหว่างวัฒนธรรมที่สลับซับซ้อน ที่จริง การเสวนา
มักจะเป็นเรื่องยากเพราะถูกถ่วงด้วยมรดกอันโหดร้ายจากสงคราม ความขัดแย้ง ความรุนแรง
และความเกลียดชัง ซึ่งยังคงอยู่ในความทรงจำของประชาชน เนื่องด้วยเกิดมีเขตแดนอัน
เนื่องมาจากการขาดการติดต่อกันนั้น เขตแดนนี้จะต้องเชื่อมกันโดยหนทางการให้อภัยและการคืน
ดีกัน ประชาชนจำนวนมากอ้างถึงความเป็นจริงที่ประสบมาแล้วก็ถือว่าสิ่งนี้เป็นอุดมการณ์ที่เพื่อ

ฝัน และเป็นหนทางที่ไม่เพียงสา แต่ในมุมมองของคริสตชนแล้ว หนทางนี้เท่านั้นที่จะนำไปสู่เป้าหมายแห่งสันติภาพได้

ดวงตาของผู้ที่มีความเชื่อยอมไต่ตรงถึงภาพที่พระเยซูเจ้าผู้ทรงถูกตรึงกางเขน ก่อนที่พระองค์จะสิ้นพระชนม์ พระเยซูเจ้าทรงร้องว่า "พระบิดาเจ้า โปรดทรงอภัยพวกเขาด้วย เพราะพวกเขาไม่รู้ว่ากำลังทำอะไร" (ลก 23:34) ผู้ร้ายที่ถูกตรึงอยู่ทางด้านขวาของพระองค์ เมื่อได้ยินคำพูดสุดท้ายของพระผู้ไถ่ที่กำลังจะสิ้นพระชนม์ ก็เปิดใจตนเองรับพระพรหรรษาแห่งการกลับใจ ต้อนรับพระวรสารแห่งการให้อภัย และได้รับคำสัญญาว่าตนจะได้รับความสุขนิรันดร แบบอย่างของพระคริสต์ทำให้เรามั่นใจว่าอุปสรรคมากมายของการสื่อสาร และการเสวนาระหว่างประชาชนสามารถถูกขจัดให้หมดสิ้นไปได้จริงๆ เมื่อจ้องมองไปที่พระเยซูเจ้าผู้ทรงถูกตรึงกางเขน เราก็ก้มไปด้วยความเชื่อมั่นว่า การให้อภัยและการคืนดีกันสามารถเป็นหลักปฏิบัติตามปกติของชีวิตประจำวันและทุกวัฒนธรรมได้ และดังนั้นก็เปิดโอกาสอย่างแท้จริงในการสร้างสันติสุขและอนาคตสำหรับมนุษยชาติ

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของประสบการณ์จากการชำระความทรงจำให้บริสุทธิ์ในปีปีติมหากาญ ข่าพเจ้าขอเรียกร้องเป็นพิเศษให้คริสตชนเป็นประจักษ์พยานและเป็นผู้เผยแพร่การให้อภัยและการคืนดีกันด้วยวิธีนี้ โดยอาศัยการวิงวอนต่อพระเจ้าองค์แห่งสันติภาพ พวกเขาก็จะเร่งให้คำทำนายอันงดงามของประกาศกอิสยาห์สำเร็จไปได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ได้กับประชาชาติทั้งหมดในโลก "ในวันนั้น จะมีทางหลวงจากอียิปต์ถึงอัสซีเรีย และคนอัสซีเรียจะเข้ามายังอียิปต์ และคนอียิปต์จะไปยังอัสซีเรีย และชาวอียิปต์จะร่วมนมัสการกับชาวอัสซีเรีย ในวันนั้น อิสราเอลจะเป็นฝ่ายที่สามกับอียิปต์และกับอัสซีเรีย เป็นพรท่ามกลางแผ่นดินโลก เป็นผู้ที่พระเจ้าจอมโยธาทรงอำนวยพระพรว่า 'อียิปต์ชนชาติของเราจะได้รับพร และอัสซีเรียผลงานแห่งมือของเราและอิสราเอลเป็นมรดกของเรา' " (อสย 19:23-25)

คำเรียกร้องต่อเยาวชน

22. ข่าพเจ้าขอสรุปสารแห่งสันติภาพฉบับนี้ด้วยคำเรียกร้องเป็นพิเศษต่อเยาวชนทั้งมวลของโลก ผู้เป็นอนาคตของมนุษยชาติและเป็นศิลาที่มีชีวิตสำหรับสร้างอารยธรรมแห่งความรัก ข่าพเจ้าจารึกความทรงจำไว้ในใจข่าพเจ้าถึงการประชุมที่เปี่ยมไปด้วยความยินดี และความหวังในวันเยาวชนโลกที่จัดขึ้นในกรุงโรมเมื่อเร็วๆ นี้ การมีส่วนร่วมของพวกเธอเปี่ยมไปด้วยความยินดี จริงใจ ก่อให้เกิดความมั่นใจในพลังและความมีชีวิตชีวาทั้งในความรักของพวกเธอต่อองค์พระคริสตเจ้า ข่าพเจ้าก็สามารถเห็นอนาคตของมนุษย์ที่มีสันติสุขมากกว่าสำหรับโลก

ข้าพเจ้ารู้สึกได้ถึงความใกล้ชิดของพวกเขาพร้อมกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกขอบพระคุณพระเจ้าอย่างลึกซึ้ง ที่ทรงประทานพระคุณให้ข้าพเจ้าชื่นชมภาพหลากหลายสีของภาษาต่างๆ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม และวิถีคิดแบบต่างๆ ของพวกเขา *นับว่า เป็นอัศจรรย์ของความไพศาลและสากลภาพทั้งเอกภาพของพระศาสนจักร โดยอาศัยพวกเขา ข้าพเจ้าสามารถชื่นชม การอยู่ร่วมกันของความหลากหลายในเอกภาพแห่งความเชื่อเดียวกัน ความหวังเดียวกัน และความรักเดียวกันอย่างมหัศจรรย์* นี่คือการแสดงออกถึงความจริงอันน่าอัศจรรย์ของพระศาสนจักร ซึ่งเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือของพระคริสต์เพื่อความรอดของโลก และเพื่อเอกภาพของมนุษยชาติ [10] พระวรสารเรียกร้องให้เธอสร้างเอกภาพของครอบครัวมนุษยชาติขึ้นมาใหม่ ซึ่งมีบ่อเกิดอยู่ในพระเป็นเจ้า พระบิดา พระบุตร และพระจิต

เยาวชนที่รักทั้งหลายจากทุกภาษาและวัฒนธรรม *ภารกิจอันสูงส่งและมีชีวิตชีวารอพวกเขาอยู่ คือ พวกเขาจะต้องเป็นชายและหญิงที่สามารถสร้างความสามัคคีกัน สันติภาพ และความรักชีวิต ด้วยการเคารพมนุษย์ทุกคนจึงเป็นผู้สร้างมนุษยชาติใหม่ ซึ่งเป็นพี่น้องทุกคนเป็นสมาชิกของครอบครัวเดียวกันและในที่สุดก็สามารถดำรงชีวิตในสันติสุข*

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 2000
พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

-
- [1] สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 53
 - [2] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, คำปราศรัยต่อสหประชาชาติ (15 ตุลาคม 1995)
 - [3] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 75
 - [4] เทียบ อ่างแล้ว ข้อ 22
 - [5] อ่างแล้ว, ข้อ 10
 - [6] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, คำปราศรัยต่อยูเนสโก (2 มิถุนายน 1980) ข้อ 6
 - [7] สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้, ข้อ 36
 - [8] สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, คำแถลงของสภาสังคายนาว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา, ข้อ 1
 - [9] เทียบ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2, สมณสาสน์ การเฉลิมฉลองปีที่หนึ่งร้อย, ข้อ 58
 - [10] เทียบ สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักร, ข้อ 1